

Minja Koskela vas ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä suurten kaupunkien ja pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen tukemiseen (40 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Joukkoliikennetukea on myönnetty suurille kaupunkialueille vuodesta 2010 lähtien. Mitä pidemmälle ilmaston kuumenemisen ratkaisevat vuosikymmenet etenevät, sitä selvempää on, että liikenteen päästöjen leikkaaminen edellyttää huokeaa ja toimivaa joukkoliikennettä. Kohtuuhintainen joukkoliikenne on tärkeää myös eriarvoistumisen estämisen näkökulmasta. Syrjäytämme ihmisiä yhteiskunnasta, mikäli heillä ei ole mahdollisuutta liikkua. Lisäksi suurten kaupunkien ja pääkaupunkiseudun työssäkäyntialueilla sujuva ja kohtuuhintainen joukkoliikenne on merkittävässä roolissa työvoiman saatavuuden kannalta. Tämä tarve korostuu, kun palvelualojen ihmisten tulotaso tippuu Orpon hallituksen leikkausten myötä.

Pääkaupunkiseudulla joukkoliikenteen lipunhintoihin kohdistuu jatkuva korotuspaine. Esimerkiksi Saksassa on laajoja erittäin edullisen joukkoliikenteen kokeiluja, ja naapurimaamme pääkaupunki Tallinna on siirtynyt asukkaille maksuttomaan joukkoliikenteeseen. Pääkaupunkiseudulle ja suurille kaupungeille tulee suunnata enemmän tukea joukkoliikenteeseen, jotta pitkien välimatkojen kulkeminen välttämättömiin menoihin kuten töihin tai terveydenhuoltoon on mahdollisimman tasa-arvoista ja kannustaa joukkoliikenteen käyttöön yksityisautoilun sijaan.

Suurten kaupunkien joukkoliikennetuki tulee vakiinnuttaa muiden pohjoismaisten pääkaupunkien tasolle (n. 150 milj. euroa vuodessa). Suoralla tuella edistetään joukkoliikenteen käyttöä sekä lasketaan lippujen hintojen korotuspaineita. Joukkoliikenteen kehittämiseen tarvitaan valtion rahaa erikseen allokoituna. Valtion suhteellinen osuus pääkaupunkiseudun liikenneinvestoinneista tuleekin palauttaa 2000-luvun keskimääräiselle tasolle (vähintään 170 milj. euroa vuodessa). Rahoitusta on nostettava asteittain kohti oikeaa tasoa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 40 000 000 euroa momentille 31.20.21 suurten kaupunkien ja pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen tukemiseen.

Talousarvioaloite TAA 206/2025 vp

Helsingissä 3.10.2025

Minja Koskela vas
Mai Kivelä vas
Jessi Jokelainen vas
Veronika Honkasalo vas
Johannes Yrttiaho vas
Timo Furuholm vas
Pia Lohikoski vas
Anna Kontula vas
Aino-Kaisa Pekonen vas